

Activiteitenverslag 2017

oktober 2018

In het voorliggende activiteitenverslag van de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) vindt u een overzicht van zijn werking tijdens de periode van 1 januari 2017 tot 31 december 2017.

Het opstellen van een dergelijk verslag is geen wettelijke verplichting, maar wordt wel opgelegd door het huishoudelijk reglement van de NHRPH.

Dit jaarverslag wordt in elektronische vorm verspreid. Het is in het Nederlands en het Frans beschikbaar op de website van de Raad: <http://ph.belgium.be>.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
De NHRPH in cijfers	7
Deel I. Werking van de Raad	
1. Opdracht	9
2. Organisatie	9
3. Samenstelling	10
4. Vergaderingen	11
5. Lokalen en logistiek	12
Deel II. Adviezen van de Raad	
1. Verplichte adviezen bij toepassing van de wet van 27 februari 1987	14
2. Andere adviezen	15
Deel III. Deelname aan het maatschappelijk middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging	
1. Deelname aan het maatschappelijk middenveld	21
1.1. Bilaterale ontmoetingen – regeringsleden	22
1.2. Samenwerking met de beleidscellen	23
1.3. Begeleidingscommissie Medische evaluatie	24
1.4. Begeleidingscommissie Onafhankelijk mechanisme	24
1.5. Platform Actie Solidariteit	24
1.6. Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting	24
2. Samenwerking met andere instellingen	25
2.1. Belgian Disability Forum vzw (BDF)	25
2.2. Werkgroep NMBS	26
2.3. Interfederaal coördinatiemechanisme	27
2.4. Platform van de adviesraden	27
2.5. Unia	28
3. Vertegenwoordiging bij andere organen	28
3.1. Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)	28
3.2. Technische Raad voor rolstoelen	29
3.3. Werkgroep Luchthavens	29
3.4. Raadgevend Comité van de treinreizigers	29
3.5. Infrabel: rondetafel met de stakeholders	30
3.6. Federale Commissie voor de verkeersveiligheid	30
3.7. Werkgroep General Comment artikel 19	31
3.8. Werkgroep Tewerkstelling en tegemoetkomingen	31

Deel IV. Interne werkgroepen

1. Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit	33
2. Werkgroep Tewerkstelling	33
3. Werkgroep Ethiek	34

Deel V. Andere activiteiten van de Raad

1. Website van de NHRPH	36
2. Colloquia, seminaries en conferenties	36
3. Hoorzittingen bij nationale en internationale instanties	37
4. Uitnodigingen van externen en deskundigen	37
5. Onthaal van buitenlandse bezoekers	38
6. Vragen om informatie	38
7. Persberichten	38
8. Antwoorden op enquêtes	39
9. Ontmoeting met de pers	39
Bijlage I Samenvatting van de plenaire vergaderingen	40
Bijlage II Lijst met de leden	43
Bijlage III Ontslag en vervanging leden	45
Bijlage IV Contact	46

Voorwoord

2017 was een bewogen jaar op het vlak van de handicap in België. De DG Personen met een handicap schakelde over op een nieuw ICT-programma, Curam. De Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH) had al herhaaldelijk gewaarschuwd voor de risico's van de overhaaste invoering, maar het programma kwam er toch ... De gevolgen waren catastrofaal, zowel voor de personen met een handicap als voor het personeel. Het programma bleek de complexiteit van de tegemoetkomingsstelsels voor personen met een handicap in België niet aan te kunnen en de problemen stapelden zich op. De achterstand in de dossierbehandeling piekte en zelfs de uitbetaling van de tegemoetkomingen kwam in gevaar. Op 23/02/2017 publiceerde de NHRPH een persbericht waarin hij de wantoestand aan de kaak stelde.

In 2017 bracht de NHRPH 19 adviezen uit over zeer uiteenlopende aangelegenheden in vaak zeer technische domeinen, gaande van de toegankelijkheid van treinstations tot de tewerkstelling van personen met een handicap. De NHRPH heeft zich o.a. uitgesproken over de beleidsverklaring en algemene beleidsnota van mevrouw Zuhail Demir, die de fakkel overnam van mevrouw Elke Sleurs als Staatssecretaris voor Personen met een beperking, maar ook over het nationaal hervormingsplan, op vraag van de Eerste minister **(Deel II)**. Dit verslag somt de adviezen op die in 2017 verstrekt werden en plaatst een aantal specifieke thema's voor het voetlicht.

Uit de verdere deelname van de leden van de Raad aan verschillende externe werkgroepen en comités blijkt de wil van de Raad om nog meer te investeren in zijn opdracht betreffende de deelname aan het maatschappelijk middenveld, zoals deze naar voren komt in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD). Ook is de Raad nauw blijven samenwerken met het Belgian Disability Forum (BDF) door actief deel te nemen aan meerdere internationale vergaderingen. In dat kader waren er positieve evoluties te melden: de lancering van de Europese handicapkaart (European Disability Card) en de uitvoering van Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties.

De leden van de Raad hebben heel wat tijd aan interne werkgroepen besteed. Zeker het vermelden waard is dat de werkgroep Ethiek na het publiceren van zijn positienota over internering een nieuwe problematiek heeft gekozen, nl. desinstitutionalisering **(Deel IV)**.

In de toekomst zal de Raad zijn belangrijkste opdracht blijven voortzetten: advies verstrekken over elke federale maatregel die van invloed kan zijn op het leven van personen met een handicap en hun familie, en dat met aandacht voor de behoeften van deze personen en de verdediging van hun specifieke belangen. Tegelijk zal de Raad zijn rol van officieel vertegenwoordiger van het maatschappelijk middenveld nog beter trachten te vervullen.

Verder zou ik alle leden van het secretariaat, mijn collega's van het bureau en van de plenaire vergadering van harte willen bedanken voor hun inzet, de vruchtbare gedachtewisselingen en de kwaliteit van het geleverde werk in 2017.

Tot slot nog dit: in 2018 gaan de dienstverantwoordelijke en een medewerker van het secretariaat met pensioen. Daardoor dreigt het reeds onderbezette secretariaat ernstig in de problemen te komen. Daarom doe ik – niet voor het eerst! – een dringende oproep aan de Staatssecretaris, de voogdijminister en de administratie: zorg snel voor versterking van het secretariaat, want zonder een competent en performant secretariaat komt de goede werking van de NHRPH in het gedrang!

Gisèle MARLIÈRE
Voorzitster

De NHRPH in cijfers

19

In 2017 heeft de Raad iets meer adviezen verstrekt dan in 2016.

Iets minder dan de helft van de adviezen werd in 2017 op eigen initiatief verstrekt.

103

Of het nu de plenaire vergadering, bureauvergadering, of deelname aan interne of externe werkgroepen betreft: de leden van de Raad hebben in 2017 in totaal aan 103 vergaderingen deelgenomen. Goed voor gemiddeld bijna 9 vergaderingen per maand!

7

medewerkers van het secretariaat die instaan voor het dagelijks beheer en de opvolging van de dossiers die door de Raad en het Belgian Disability Forum (BDF) behandeld worden, dus 1 medewerker minder dan in 2016

8.711

bezoekers op de website van de Raad in 2017, wat neerkomt op gemiddeld 24 raadplegingen per dag

1.703.754

personen met een handicap in België die de Raad dagelijks officieel vertegenwoordigt volgens de statistieken van de Wereldgezondheidsorganisatie, die het aantal personen met een handicap op ongeveer 15 % van de bevolking schat

20

De Raad bestaat uit 20 leden die voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar aangesteld worden: personen met een handicap, vertegenwoordigers van personen met een handicap of experts inzake handicap.

2.199

De elektronische nieuwsbrief van de Raad werd maandelijks verstuurd naar om en bij de 2.200 Waalse, Vlaamse, Brusselse en buitenlandse abonnees.

Deel I

Werking van de Raad

1. Opdracht

De algemene opdracht van de Raad werd vastgelegd bij het koninklijk besluit van 9 juli 1981 (*BS 12/08/1981*) tot oprichting van de Raad. Dit koninklijk besluit belast de Raad met het onderzoek van alle problemen inzake personen met een handicap die overeenkomstig de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de nationale bevoegdheid behoren.

Om deze ruim omschreven taak tot een goed einde te brengen, mag de Raad onder meer adviezen verstrekken en voorstellen doen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de betrokken ministers (*cf. Deel II. Adviezen van de Raad*).

Concreet verklaart de Raad zich bevoegd voor alle federale materies die een rechtstreekse of onrechtstreekse weerslag hebben op het leven van personen met een handicap en hun familie. Op grond van de beginselen van het in 2009 door België bekrachtigde Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap omschrijft de Raad zich als enig officieel representatief orgaan voor personen met een handicap van het maatschappelijk middenveld op federaal niveau.

2. Organisatie

De Raad telt drie permanente beheersorganen: de plenaire vergadering, het bureau en het secretariaat.

Om bepaalde bijzondere thema's grondiger te onderzoeken, kunnen ook interne werkgroepen opgericht worden, bestaande uit leden en eventueel experts op het onderzochte domein (*cf. Deel IV: Interne werkgroepen*).

De **plenaire vergadering** bestaat uit alle leden van de Raad en de vertegenwoordigers van de Eerste minister en de ministers die bevoegd zijn voor begroting, werk en sociale zaken. Geregeld worden ook experts of parlementsleden uitgenodigd om een bepaalde problematiek op de plenaire vergadering toe te lichten.

Gewoonlijk komt de plenaire vergadering een keer per maand samen, behalve in juli en augustus.

In de plenaire vergaderingen nemen de leden beslissingen over te verstrekken adviezen, acties die ondernomen moeten worden, op te richten interne werkgroepen, de samenwerking met externe werkgroepen of de deelname eraan. Zij keuren er ontwerpen van advies goed en nemen een standpunt in over elk dossier of vraagstuk dat verband houdt met de situatie van personen met een handicap en tot de federale bevoegdheid behoort.

Na elke plenaire vergadering publiceert de Raad een elektronische nieuwsbrief met een beknopte weergave van de belangrijkste agendapunten (*cf. Bijlage I*).

Het **bureau** is samengesteld uit de voorzitter en drie ondervoorzitters. In voorkomend geval wordt de vertegenwoordiger van de toezichthoudende minister uitgenodigd op de vergaderingen.

Het bureau vergadert telkens wanneer de goede werking van de Raad dit vereist of op verzoek van de voorzitter. Gezien de huidige werklast is minstens een

maandelijkse vergadering noodzakelijk die doorgaans voor de plenaire vergadering plaatsvindt.

Het bureau heeft als taak de werkzaamheden van de Raad voor te bereiden en te coördineren. Zo stelt het bureau de agenda op voor de volgende plenaire vergadering.

Het **secretariaat** wordt verzorgd door de Directie-generaal Personen met een handicap van de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid. Zeven personeelsleden zijn uitsluitend belast met de dagelijkse werking van de Raad en van het Belgian Disability Forum (BDF). Zij staan onder meer in voor het voorbereidende werk voor de vergaderingen en de adviezen, onderzoek en analyse van problemen, de logistieke organisatie van de vergaderingen, de verspreiding van documenten en informatie, het opstellen van verslagen en andere documenten, de opvolging van de correspondentie, het bijhouden van de website, ...

3. Samenstelling

De **plenaire vergadering** bestaat uit twintig leden die door de Koning benoemd worden voor een hernieuwbare termijn van 6 jaar. Zij worden aangewezen voor hun expertise op het vlak van handicap op grond van hun maatschappelijke of wetenschappelijke activiteiten of als lid van een vereniging of organisatie voor personen met een handicap. Het mandaat van de leden overstijgt hun persoonlijke ervaring, handicap(s) en/of specialisatie: de leden vertegenwoordigen alle personen met een handicap.

De lijst van de leden is terug te vinden in *bijlagen II* en *III* van dit verslag.

In 2017 bestond het **bureau** uit volgende leden:

- Voorzitster: Mevrouw Gisèle MARLIÈRE
- Ondervoorzitsters: Mevrouw Ingrid BORRE;
Mevrouw Emilie DE SMET;
Mevrouw Marieken ENGELEN.

De heer Daniel TRESEGNIE (FR), adviseur-generaal, staat in voor de coördinatie van het **secretariaat**, dat bestaat uit:

- Véronique DUCHENNE (FR), attaché;
- Anne HAVAERT (FR), attaché;
- Benjamin LAUREYS (NL), attaché;
- Robert LAVAL (FR), adjunct-technicus;
- Olivier MAGRITTE (FR), attaché;
- Nathalie SCHMITT (FR), adviseur, tot 24 september 2017.

4. Vergaderingen

In 2017 waren er **39** interne vergaderingen van de Raad:

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Plenaire vergadering</i>	9	16 januari, 20 februari, 20 maart, 24 april, 15 mei, 19 juni, 18 september, 16 oktober, 20 november
<i>Bureau</i>	12	9 januari, 6 februari, 6 maart, 3 april, 8 mei, 12 juni, 3 juli, 7 augustus, 4 september, 2 oktober, 6 november, 4 december
<i>Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit</i>	5	20 februari, 24 april, 19 juni, 16 oktober, 18 december
<i>Werkgroep Tewerkstelling</i>	4	16 januari, 20 maart, 18 september, 20 november
<i>Werkgroep Ethiek</i>	9	16 januari, 20 februari, 20 maart, 24 april, 15 mei, 19 juni, 13 juli, 12 september, 16 oktober
Totaal	39	

Leden van de Raad namen samen ook deel aan meer dan **64** 'externe' vergaderingen (cf. *Deel III. Deelname aan het maatschappelijk middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging*):

Type vergadering	Aantal	Data
<i>Bureau en Unia</i>	3	11 mei, 14 september, 13 december
<i>Samenwerking beleidscellen</i>	11	15 februari, 20 maart, 4 april, 19 april, 24 april, 10 mei, 15 mei, 1 juni, 7 juni, 20 september, 15 november
<i>Begeleidingscommissie Medische evaluatie</i>	1	12 januari
<i>Begeleidingscommissie Onafhankelijk mechanisme</i>	5	25 januari, 22 maart, 24 mei, 27 september, 22 november
<i>Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)</i>	6	24 januari, 27 maart, 8 mei, 28 september, 16 oktober, 8 december
<i>Federale Commissie voor de verkeersveiligheid</i>	1	12 december
<i>Raadgevend Comité van de treinreizigers</i>	1	10 november

<i>Technische Raad voor rolstoelen</i>	10	17 januari, 21 februari, 21 maart, 18 april, 16 mei, 20 juni, 19 september, 17 oktober, 21 november, 19 december
<i>Werkgroep Luchthaven</i>	5	7 februari, 25 april, 20 juni, 26 september, 5 december
<i>Werkgroep Tewerkstelling en tegemoetkomingen</i>	5	28 juni, 18 oktober, 25 oktober, 29 november, 6 december
<i>Werkgroep NMBS</i>	4	2 maart, 1 juni, 7 september, 7 december
<i>Ontmoetingen met 'bpost'</i>	3	17 mei, 4 oktober, 18 oktober
<i>Platform van de adviesraden</i>	3	24 maart, 1 september, 1 december
<i>Platform Armoede</i>	6	20 februari, 19 juni, 13 juli, 13 september, 19 september, 14 december
Totaal	64	

5. Lokalen en logistiek

Vanuit administratief oogpunt is de Raad ondergebracht bij de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap.

Het secretariaat bevindt zich in het Administratief Centrum Kruidtuin, Finance Tower, Kruidtuinlaan 50, bus 150 in 1000 Brussel.

De FOD zorgt voor de logistieke ondersteuning van de Raad: vergaderzalen, vertaaldienst, tolkdienst, kopiëren van documenten, catering, ...

De werkingskosten van de Raad zijn ten laste van de FOD Sociale Zekerheid en worden op begrotingsartikel 24.55.21121101 geboekt. In 2017 bedroegen de kosten met betrekking tot de betaling van bestuurders- en reiskosten € 14.923,27, zijnde € 6504,74 voor zitpenningen en € 8418,53 reiskosten. Ongeveer € 40.000 werd ter beschikking gesteld van de Raad om hoofdzakelijk de tolkdienst en het onderhoud en de labeling van de website te dekken.

Deel II

Adviezen van de Raad

De Raad is in de eerste plaats een adviesinstantie. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de verplichting om de Raad te raadplegen met betrekking tot elk ontwerp van koninklijk besluit in uitvoering van artikel 20 van de wet van 27 februari 1987 inzake personen met een handicap. In dit geval moet de minister bevoegd voor de tegemoetkomingen voor personen met een handicap het advies van de Raad vragen. Anderzijds formuleert de Raad op eigen initiatief of op verzoek van andere ministers adviezen over iedere federale materie die gevolgen kan hebben voor personen met een handicap.

De adviezen van de Raad zijn niet bindend. Wel genieten zij een brede verspreiding: ze worden naar 2.200 abonnees van de nieuwsbrief verstuurd en kunnen integraal geraadpleegd worden op de website <http://ph.belgium.be>, onder de rubriek Adviezen.

Het is jammer dat niet alle bestemmingen hun rol ter harte nemen en dat sommige adviezen zonder gevolg blijven.

In 2017 verstrekke de Raad **19 adviezen**.

1. Verplichte adviezen verstrekt bij toepassing van de wet van 27 februari 1987

De Raad heeft twee adviezen hierover verstrekt in 2017:

- Advies nr. [2017-07](#) over het ontwerp van koninklijk besluit houdende verhoging van het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming bij toepassing van artikel 6, § 6, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen voor personen met een handicap, besproken tijdens de plenaire vergadering van 15 mei 2017 en bevestigd na elektronische raadpleging van de leden op 24 mei 2017

Een ontwerp van koninklijk besluit beoogt de verhoging van het basisbedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming met 2,9 % bij toepassing van het interprofessioneel akkoord 2017 - 2018.

In de zomer van 2015 had de regering een principeakkoord over de tax shift (belastingverschuiving) bereikt. De regering had een budget van 50 miljoen euro uitgetrokken om het leefloon en de laagste pensioenen te verhogen. De inkomensvervangende tegemoetkoming werd niet vermeld. Het ontwerp van koninklijk besluit moet dit rechtzetten.

De NHRPH betreurt dat de verhoging van het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming op 1 september 2017 zonder terugwerkende kracht in werking treedt en dat de voorgestelde inhaalbeweging mathematisch gezien niet identiek is: een verhoging van 2,9 % is niet gelijk aan twee opeenvolgende verhogingen van 2 en 0,9 %.

- Advies nr. [2017-17](#) over het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, uitgebracht tijdens de plenaire vergadering van 20 november 2017

Dit voorontwerp van wet heeft als doel diverse wijzigingen aan te brengen aan de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap teneinde te voorzien in een bijkomende toekenningsvoorwaarde voor de gerechtigden op de inkomensvervangende tegemoetkoming, met name de verplichting om gedurende ten minste tien jaar, waarvan ten minste vijf jaar ononderbroken, een werkelijk verblijf in België gehad te hebben.

De NHRPH stelt vast dat artikel 2, tweede lid, van het voorontwerp van wet, zoals het geformuleerd is, in strijd is met het Europees recht.

2. Andere adviezen

In 2017 heeft de Raad **meer adviezen op verzoek** (V) (11 adviezen, d.i. 58 %) dan adviezen op eigen initiatief (I) (8 adviezen, d.i. 42 %) verstrekt.

- Advies nr. [2017-01](#) over het voorstel van een nota inzake de responsabilisering van de werkgevers van de private sector, uitgebracht tijdens de plenaire zitting van 24 april 2017

De NHRPH vraagt de regering een wetgeving aan te nemen die:

- *de aanwerving en loopbaan van personen met een handicap beoogt;*
- *een jaarlijkse te behalen doelstelling in de vorm van een percentage verplicht;*
- *betrekking heeft op werkgevers in de private sector (behalve BAW's) met minstens 20 VTE's;*
- *voorziet in consequenties indien de doelstelling niet behaald wordt;*
- *voorziet in de oprichting van controle-instellingen voor de goede toepassing van de bepaling op de verschillende overheidsniveaus.*

- Advies nr. [2017-02](#) over het contrast van de perronrand in de Belgische stations, uitgebracht tijdens de zitting van 20/02/2017, op verzoek van de NMBS
- Advies nr. [2017-03](#) over het beheer van tegemoetkomingsdossiers voor personen met een handicap (DG Personen met een handicap), geformuleerd tijdens de plenaire vergadering van 20 februari en na elektronische raadpleging van de leden op 22 februari 2017

De Directie-generaal Personen met een handicap (DG HAN) heeft een nieuw programma ingevoerd om de aanvragen van personen met een handicap te verwerken, en een nieuwe portaalsite, een onlinetool voor de personen met een handicap zelf en voor de sociale diensten die partner

zijn van de DG (gemeenten, OCMW's, ziekenfondsen). De NHRPH hoort steeds meer klachten van personen met een handicap en professionelen, zowel dossierbeheerders bij de DG als externe professionelen (ziekenfondsen, gemeenten, OCMW's).

De NHRPH vindt de huidige situatie dramatisch en schandelijk. De situatie gaat ten koste van de 600.000 mensen die erkend zijn als personen met een handicap, van hun gezinsleden, van de medewerkers van de DG HAN en van de sociale diensten die partner zijn.

- Advies [2017-04](#) betreffende het NHP (nationaal hervormingsprogramma) 2017, uitgebracht tijdens de plenaire vergadering van 20 maart 2017

Elke lidstaat bezorgt de Europese Unie jaarlijks een inventaris van de realisaties en projecten die beantwoorden aan de aanbevelingen van de Europese Unie. In dit kader formuleert de NHRPH overwegingen op het vlak van werkgelegenheid, onderwijs, toegang tot het pensioen, de structuurfondsen en armoedebestrijding voor de Eerste minister.

- Advies nr. [2017-05](#) over de aanpassingswerken van de perrons in halte Haren-Zuid en vergelijkbare stations en haltes, uitgebracht tijdens de vergadering van 20 maart 2017

- Advies nr. [2017-06](#) over de beleidsuiteenzetting van mevrouw Zuhail Demir, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, uitgebracht tijdens de plenaire vergadering van 19 juni 2017

De Staatssecretaris voor Gelijke Kansen, Wetenschapsbeleid, Armoedebestrijding, Grootstedenbeleid en Personen met een beperking heeft haar beleidsuiteenzetting voorgesteld aan de Kamer. Naar aanleiding van deze voorstelling formuleert de NHRPH overwegingen en aanbevelingen met betrekking tot onder andere het handicapplan, handistreaming, de informatica-applicaties van de DG HAN, de tewerkstelling van personen met een handicap, de parkeerkaart, de verhoging van de inkomensvervangende tegemoetkoming, de onderhandelingen over de European Accessibility Act, de ondersteuning van de mobiliteit, het oprichten van een nationaal mechanisme voor de mensenrechten en de toename van het aantal uitkeringsgerechtigden.

- Advies nr. [2017-08](#) over het ontwerp van protocolakkoord inzake de samenwerking tussen personen uit de omgeving van de patiënt en de gezondheidszorgbeoefenaars, geformuleerd tijdens de plenaire vergadering van 19 juni 2017

Het nieuwe ontwerp van protocol legt een algemeen kader vast waarin het principe van het verlenen van medische zorg buiten de medische instellingen bepaald wordt, mits het bepalen van een kwaliteitskader.

Hoewel de NHRPH volledig achter het principe van het uit de strafrechtelijke sfeer halen van de verpleegkundige handelingen door niet-gezondheidszorgbeoefenaars staat, formuleert de NHRPH een negatief advies, voor de tekst zoals hij thans voorligt. De reden hiervoor is dat dit nieuwe protocol het niet over het algemeen denkkader van de hervorming heeft, in tegenstelling tot het vorige, dat de noodzaak om de kwaliteit van

de zorg, de vrije keuze en de deelname aan het maatschappelijk leven te behouden ter sprake bracht.

De NHRPH dringt ook aan op de harmonisering van de toekomstige hervormingen. Hoe kan het protocol immers in werking treden wanneer het reglementaire kader voor de concrete uitvoering ervan nog niet vastgelegd is, noch op het vlak van opleidingen en aansprakelijkheid noch op het vlak van het delegeren.

- Advies nr. [2017-09](#) over de nieuwe versie van Revalor, de technische handleiding van de NMBS voor de ontwerpers en ook de toetssteen voor een toegankelijke infrastructuur

De NHRPH drong al lang aan op een herziening van de eerste versie van 2009, aangezien veel reglementeringen ondertussen strenger waren geworden. De NMBS heeft een update van Revalor uitgewerkt en de NHRPH bracht er een advies over uit. De definitieve versie van Revalor zal klaar zijn in 2018.

- Advies nr. [2017-10](#) over het inscannen van vingerafdrukken in de Belgische identiteitskaarten, uitgebracht tijdens de plenaire vergadering van 18 september 2017
- Advies nr. [2017-11](#) over de uitbreiding van 18 naar 41 stations waar de verminderde minimumreservatietijd van 3 uur i.p.v. 24 uur mogelijk is

De EU laat de spoorwegen een maximumtermijn toe van 48 uur voor de reservatie van assistentie door personen met een handicap. De NMBS hanteert een termijn van minimaal 24 uur op voorhand. In 18 stations werd onder bepaalde voorwaarden een reservatietermijn van minimaal 3 uur gehanteerd. Vanaf 2017 worden dat 41 stations. De NHRPH pleit al jaren voor assistentie zonder reservatietermijn en vindt dit een stap in de goede richting die meer mensen de kans geeft om relatief snel assistentie te reserveren. Wel betreurt de NHRPH de bijkomende voorwaarden, zoals een vertrek na 6.30 uur en aankomst vóór 21.30 uur.

- Advies nr. [2017-12](#) met betrekking tot de evaluatie van de omzendbrief van 16 mei 2014 betreffende de integratie van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van sociale clausules en maatregelen ten voordele van kleine en middelgrote ondernemingen, in het kader van overheidsopdrachten geplaatst door federale aanbestedende instanties, geformuleerd op de plenaire vergadering van 18 september 2017

De omzendbrief van 16 mei 2014 heeft tot doel een duurzaam aankoopbeleid op federaal niveau in te voeren, overheidsopdrachten die door federale aanbestedende instanties geplaatst worden toegankelijker te maken voor kleine en middelgrote ondernemingen, de integratie van 'sociale clausules' te bevorderen die in de omzendbrief gedefinieerd worden als maatregelen die tot doel hebben mensen die moeilijk toegang krijgen tot de arbeidsmarkt meer kansen op werk te bieden. Deze omzendbrief is van toepassing op de federale overheidsopdrachten.

De NHRPH betreurt het dat de bepalingen in deze omzendbrief over de evaluatie niet toegepast worden en dat de federale aanbestedende instanties er nauwelijks gebruik van lijken te maken.

- Advies nr. [2017-13](#) met betrekking tot de naleving van de behandelingstermijnen voor tegemoetkomingen voor personen met een handicap, geformuleerd op de plenaire vergadering van 18 september 2017

Uit cijfers op de website van de Directie-generaal Personen met een handicap blijkt dat de gemiddelde termijn voor de behandeling van tegemoetkomingsdossiers voor personen met een handicap aanzienlijk langer geworden is.

De NHRPH benadrukt dat de administratie de bij de wet opgelegde termijn moet naleven, niet alleen omdat een langere behandelingstermijn nadelig is voor personen met een handicap, een reeds kwetsbaar doelpubliek, maar ook omdat overschrijding van de termijn een invloed heeft op de begroting van de federale overheid, aangezien er dan verwijlinteressen verschuldigd zijn.

- Advies nr. [2017-14](#) over de uitvoering van Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties
- Advies nr. [2017-15](#) betreffende het protocolakkoord inzake de samenwerking tussen personen uit de omgeving van de patiënt en de gezondheidszorgbeoefenaars (versie 2 - aangepast juli 2017)

De NHRPH heeft de eerste versie van de werknota geanalyseerd en becommentarieerd in zijn advies 2017-08. Versie 2 verschilt in meerdere opzichten van versie 1.

De NHRPH constateert weliswaar een algemene vooruitgang in het denkkader, maar wijst ook op een aantal zorgwekkende punten die opgehelderd moeten worden. Zo niet zullen de kwaliteit van de dienstverlening en de zorg enerzijds en het respect voor de levenskeuzes van de betrokkene anderzijds niet op elkaar afgestemd zijn.

- Advies nr. [2017-16](#) over het ontwerp van algemene beleidsnota voor 2018 van mevrouw Zuhail Demir, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, uitgebracht op 10 november 2017 na een elektronische raadpleging van de plenaire vergadering, rekening houdend met het tijdschema van de parlementaire werkzaamheden

Op 14 november 2017 heeft de Staatssecretaris haar beleidsnota voor 2018 voorgesteld aan de Kamer. Wat de inhoud betreft, herinnert de NHRPH aan zijn advies 2017-06, waarvan de inhoud niet geïntegreerd of zelfs maar vermeld werd in de huidige beleidsoverwegingen van de Staatssecretaris. Dit advies blijft dus actueel.

- Advies nr. [2017-18](#) over de intentie van de NMBS om het station van Brussel-Schuman toe te voegen aan de lijst van stations met een minimale reservatietermijn van 24 uur, wegens hoogdringendheid per mail uitgebracht op 22 december 2017
- Advies nr. [2017-19](#) over de voorgestelde maatregelen van de NMBS voor personen met een verstandelijke handicap

De NMBS wil in haar dienstverlening meer aandacht schenken aan personen met een verstandelijke handicap. Vertrekkende van de bevindingen van een werkgroep met vertegenwoordigers van de NMBS en de sector van de personen met een handicap heeft de NMBS nu een reeks denksporen voor redelijke aanpassingen opgesteld waardoor personen met een verstandelijke handicap vlotter met de trein zullen kunnen reizen. De NHRPH staat achter dit project. De eerste resultaten worden verwacht in 2018.

Deel III

Deelname aan het maatschappelijk middenveld, samenwerking en vertegenwoordiging

De Raad heeft zich weten te profileren als een belangrijke actor in het maatschappelijk middenveld: een orgaan waarbinnen overheden en personen met een handicap elkaar ontmoeten. Dankzij regelmatige contacten met verschillende actoren (beleidscellen, Directie-generaal Personen met een handicap, NMBS, ...) slaagt de Raad erin de juiste personen samen te brengen, problemen aan bod te laten komen, oplossingen voor te stellen en bij te dragen tot de politieke besluitvorming.

De Raad wordt regelmatig door verschillende actoren op het terrein gevraagd samen te werken, hetzij als partner aan specifieke projecten, hetzij als professional inzake handicap aan verschillende comités en/of externe werkgroepen.

Daarnaast is de Raad vertegenwoordigd bij tal van instanties, al dan niet in geïnstitutionaliseerde vorm.

1. Deelname aan het maatschappelijk middenveld

Artikel 4.3 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) bepaalt het volgende: "*Bij de ontwikkeling en tenuitvoerlegging van wetgeving en beleid tot uitvoering van dit Verdrag en bij andere besluitvormingsprocessen betreffende aangelegenheden die betrekking hebben op personen met een handicap, **plegen de Staten die Partij zijn nauw overleg met personen met een handicap, met inbegrip van kinderen met een handicap, en betrekken hen daar via hun representatieve organisaties actief bij***".

Op 29 maart 2017 heeft de NHRPH deelgenomen aan de vergadering van de aanspreekpunten handicap in de federale kabinetten en de federale administraties. Het coördinatiemechanisme (artikel 33.2) heeft er verschillende doelstellingen toegelicht: het afronden van de handistreamingfiches met het oog op een voortgangsverslag aan de Ministerraad eind 2017, een handistreamingaanpak bij bestuursovereenkomsten en de uitvoering van de aanbevelingen van de VN-deskundigen. Ook de rollen en verwachtingen van de NHRPH en Unia werden toegelicht.

De NHRPH heeft via zijn voorzitter, mevrouw Gisèle Marlière, opnieuw sterk aangedrongen op de noodzaak een handicapplan uit te stippelen en de NHRPH te betrekken bij alle stadia van de besluitvorming, van het opstellen tot de concrete uitvoering van beleidsmaatregelen.

Op de vergadering bleek dat de aanspreekpunten dringend informatie en begeleiding vragen bij de draagwijdte van het UNCRPD en de handistreaming. Het coördinatiemechanisme overwoog de mogelijkheid om een samenwerkingsplatform voor de uitwisseling van documenten te creëren.

Ter herinnering: in zijn advies [2016-17](#) van 2016 heeft de NHRPH zijn bezorgdheid geuit over de inhoud, de draagwijdte en de relevantie van de fiches met betrekking tot de doelstellingen van handistreaming en de uitvoering van het UNCRPD.

In twee adviezen ([2017-06](#) en [2017-16](#)) heeft de NHRPH opgemerkt dat de uitvoering van de fiches voor handistreaming en opvolging van het UNCRPD niet

de prioriteit krijgt die nodig is om aan de behoeften van personen met een handicap te voldoen. 2017 eindigde 'op een negatieve noot': de fiches voor handistreaming en de uitvoering van het UNCRPD werden niet op de agenda van de Ministerraad gezet.

Verder heeft de NHRPH een reeks adviezen uitgebracht in zeer uiteenlopende gebieden, waarbij hij telkens wees op de laattijdigheid of het ontbreken van politiek overleg, waardoor de behoeften van personen met een handicap niet geïntegreerd werden in de genomen maatregelen.

De NHRPH herinnert telkens eraan dat hij ten dienste staat van de beleidsverantwoordelijken en dat zijn soms uitgesproken standpunten altijd constructief bedoeld zijn en een inclusief beleid voor personen met een handicap voor ogen hebben.

1.1. Bilaterale ontmoetingen - regeringsleden

Het bureau van de Raad heeft de Staatssecretaris voor Personen met een beperking ontmoet op 15 februari 2017. Belangrijke dossiers waarvoor de tijd begon te dringen, werden op tafel gelegd:

- DG Personen met een handicap (grote problemen met de informaticaomgevingen *My Handicap* en *Curam*), met dramatische gevolgen voor de uitkeringsgerechtigden: verlies van rechten, vertraging bij de behandeling van de aanvragen, ...
- handistreamingfiches
- opvolging van het UNCRPD
- verhoging van de IVT
- optrekken tot de armoedegrens
- ...

Het bureau uitte ook zijn bezorgdheid in de dossiers met betrekking tot mobiliteit (toegankelijkheid NMBS en toezicht op het gebruik van de parkeerkaarten), tewerkstelling en activering van personen, erkenning van mantelzorgers, een adviesraad voor handicap in Vlaanderen en de oprichting van een mensenrechteninstituut, de toekomst van het secretariaat van de NHRPH en het BDF. De Staatssecretaris heeft haar voornemen bevestigd om vooruitgang te boeken in de genoemde dossiers.

In maart 2017 werd mevrouw Sleurs vervangen door mevrouw Demir. De NHRPH heeft meermaals om een ontmoeting gevraagd, maar dit kon niet ingepland worden in de agenda van de nieuwe staatssecretaris.

Het bureau heeft de Eerste minister op 20 maart 2017 ontmoet. De voorzitter van de NHRPH heeft de noodzaak benadrukt om de autonomie van personen met een handicap te ontwikkelen en hun deelname in alle gebieden van het leven te versterken. Zij heeft onderstreept dat de Eerste minister moet waken over de transversaliteit van de handicap in alle dossiers die voorgelegd worden aan het kernkabinet en de Ministerraad. Zij heeft ook de noodzaak benadrukt om de huidige expertise en onafhankelijkheid van het secretariaat te behouden en voldoende personeel ter beschikking te stellen om zijn opdracht als adviseur voor de hele federale regering te vervullen.

De Eerste minister heeft beloofd de regeringsleden aan te moedigen. Het secretariaat was van mening dat het zijn huidige positie moest handhaven.

1.2. Samenwerking met de beleidscellen

- Samenwerking met de beleidscel van de Eerste minister:

Op 15 mei heeft het bureau een ontmoeting gehad met de heer Henri Simonet, toen aanspreekpunt handicap bij het kabinet van de Eerste minister. Met de medewerkers van de Eerste minister werden tal van inhoudelijke kwesties besproken, meer bepaald de dossiers verpleegkundige handelingen, elektronische identiteitskaart en handicapplan. De NHRPH waardeerde ook de zeer regelmatige aanwezigheid van mevrouw Florence Pottiez, aanspreekpunt handicap bij het kabinet van de Eerste minister, op de plenaire vergaderingen van de NHRPH en haar actieve opvolging van de dossiers in 2017.

- Samenwerking met de beleidscel 'Sociale Zaken en Volksgezondheid':

Het kabinet van mevrouw De Block heeft het bureau op 7 juni en 20 september 2017 ontvangen. Op 7 juni heeft het kabinet zijn visie toegelicht over de noodzaak om de onwettige uitoefening van gezondheidszorg door niet-gezondheidsbeoefenaars uit de strafrechtelijke sfeer te halen, en tegelijkertijd een strikt kwaliteitskader voor zorg vast te stellen. Op 20 september heeft het kabinet een stand van zaken van het dossier 'protocol verpleegkundige handelingen' gegeven alvorens de laatste discussies in de interministeriële conferentie van start gingen. Beide vergaderingen hebben tot een omstandig advies van de NHRPH geleid, waarin de noodzaak van een definitie van verschillende perifere wettelijke kaders (definitie van het zorgkader en de kwaliteit, delegatie en verantwoordelijkheden, mantelzorgers, samenwerkingsovereenkomsten, ...) en integratie met de deelgebieden onderstreept werd.

- Samenwerking met de beleidscel 'Justitie':

Op 19 en 24 april heeft mevrouw Thérèse Kempeneers-Foulon de NHRPH vertegenwoordigd op 2 vergaderingen bij het kabinet Justitie. Deze vergaderingen hadden betrekking op respectievelijk de lijst van de gezondheidsproblemen die kunnen leiden tot de uitspraak van de rechter over een situatie van handelingsonbekwaamheid en de contouren van de handelingsbekwaamheid van de persoon met een handicap in het kader van het beheer van zijn of haar goederen. In elk dossier verliepen de besprekingen moeilijk omdat een koers bepaald moest worden die het beginsel van de overblijvende bekwaamheid van de persoon in een aantal gebieden van het dagelijks leven respecteren, waarbij rekening gehouden wordt met de werkomstandigheden van de vrederechters. Eind 2017 had de Minister nog geen standpunt ingenomen.

- Samenwerking met de beleidscel 'Financiën'

Op 4 april heeft het bureau van de NHRPH het personeel van het kabinet 'Financiën' ontmoet. Het kabinet gaf aan bereid te zijn binnen een 'handstreaming'-kader te handelen en vroeg ook begeleiding om in de goede richting te werken. Er werd lang gesproken over het dossier 'automatisering van de kinderbijslagrechten'. Het kabinet wilde ook werkvoorstellen van de NHRPH ontvangen. De NHRPH heeft het kabinet een nota in die zin verstrekt.

1.3. Begeleidingscommissie Medische evaluatie

Ter herinnering: een studie over de uitwerking van een instrument voor de evaluatie van de handicapsituatie werd aangevat tijdens de vorige regeerperiode om de beperkingen inzake activiteit en deelname op de volgende gebieden te meten: handelingen van het dagelijks leven, instrumentele handelingen van het dagelijkse leven en integratie in het maatschappelijk leven.

In 2017 is de groep op 12 januari bijeengekomen om een consensus te bereiken over de door de onderzoekers voorgestelde indicatoren en zo de eerste fase van het onderzoek af te ronden. In februari zou het onderzoeksteam met de pilotstudie van start gaan, gevolgd door de validatie in augustus en tot slot het statistische werk.

Eind 2017 had de NHRPH geen nieuws over de voortgang van de werkzaamheden.

1.4. Begeleidingscommissie Onafhankelijk mechanisme

In 2017 werden vijf vergaderingen gehouden. Er werden zeer uiteenlopende onderwerpen besproken: de zaken die Unia voor de rechtbank gebracht heeft, de opvolging van het dossier inclusief onderwijs in Vlaanderen, het nut van het behoud van buitengewoon onderwijs in België (stemming door de AV van de VN over de General Comment over artikel 24 van het UNCRPD), de toegankelijkheid van ziekenhuizen voor dove patiënten, de draagwijdte van artikel 19 van het UNCRPD en de stemming door de AV van de VN over de General Comment waarbij het principe van desinstitutionalisering wordt vastgelegd, ...

1.5. Platform Actie Solidariteit

De drukke agenda van de NHRPH en zijn secretariaat liet het niet toe de werkzaamheden van het Platform in 2017 te volgen.

1.6. Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting

De Raad heeft de vier door de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie georganiseerde vergaderingen bijgewoond. Op die manier hebben de voor de NHRPH aanwezige leden (mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Karine Roctus, mevrouw Nathalie Bernheim en mevrouw Véronique Duchenne) kunnen bijdragen tot de denkoefening en de standpunten van het Platform over transversale onderwerpen rond armoede en handicap: de automatisering van de rechten, de opvolging van het Europees Semester (Nationaal Hervormingsplan), de Europese Agenda en het stedelijk beleid, de voorbereiding van de buitengewone Ministerraad met betrekking tot de strijd tegen armoede, toegang tot gezondheidszorg, ...

De Raad heeft tijdens deze vergaderingen herinnerd aan de behoeften en verwachtingen van personen met een handicap op het vlak van effectieve toegang tot hun rechten en de noodzaak van het steunen op menselijk vlak van personen die niet spontaan hun weg vinden in het administratieve doolhof. De NHRPH heeft er regelmatig aan herinnerd dat de strijd tegen armoede een nationale en Europese doelstelling moet zijn, gebaseerd op concrete acties met duidelijke indicatoren. Hij betreurt dat sinds de crisis van 2008 veel mensen in

armoede terechtgekomen zijn en dat het recente beleid hen bijlange niet uit de armoede heeft gehaald. Hij hoopt dat de Europese sociale pijler, die in november 2017 goedgekeurd werd, de actieve en tastbare hefboom zal zijn in de strijd tegen armoede en uitsluiting.

2. Samenwerking met andere instellingen

2.1. Belgian Disability Forum (BDF)

De Raad werkt regelmatig samen met het Belgian Disability Forum vzw (BDF) om in internationale dossiers op dezelfde golflengte te zitten op het vlak van de personen met een handicap in België. Zo heeft de Raad in 2017 deelgenomen aan:

- de CoorMulti-vergadering van 9 mei 2017, gewijd aan het voorbereiden van de woordvoering in het kader van de Conferentie van de Staten die Partij zijn van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, die plaatsvond in New York op 13, 14 en 15 juni 2017. Het BDF en de Raad hebben de kans gehad deel te nemen aan het opstellen van de verklaring van België met als thema 'het tweede decennium van de CRPD: inclusie en volledige deelname van personen met een handicap en van hun vertegenwoordigende organisaties bij de uitvoering van het Verdrag'. Er werd terdege rekening gehouden met de voorgestelde wijzigingen van het BDF en de NHRPH. Tijdens deze samenwerking kon de heer Pierre Gyselinck integraal deel uitmaken van de officiële delegatie van België in New York.
- de door het European Disability Forum georganiseerde en door het BDF ondersteunde manifestatie om de Europese parlementsleden aan te sporen de European Accessibility Act aan te nemen
- het werk van het BDF in het kader van de uitvoering van Richtlijn (EU) 2016/2102 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties in België
- het opstellen van de commentaren die het BDF heeft voorgelegd aan de VN over het vrijwillig verslag van België in het kader van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling, met bijzondere nadruk op de noodzaak om de vertegenwoordigende organisaties van personen met een handicap daadwerkelijk bij het proces te betrekken
- de conclusies van het BDF over de tussentijdse evaluatie van de uitvoering van de aanbevelingen van het Comité aan het adres van België inzake de rechten van personen met een handicap
- de werkzaamheden die geleid hebben tot de invoering van de Europese handicapkaart in België
- de inachtnaam van de *General Comment* van het Comité inzake de rechten van personen met een handicap over artikel 19 van het UNCRPD en de gevolgen ervan voor de desinstitutionalisering
- het Europees Parlement voor personen met een handicap, georganiseerd door het European Disability Forum en het BDF

2.2. Werkgroep NMBS

De werkgroep NMBS bestaat uit vertegenwoordigers van de NMBS, leden van de Raad (mevrouw Ria Decoopman en de heren Pierre Gyselinck, voorzitter, Helmut Heinen, Abdelkhalak Kajjal, Jocke Rombauts, Filip Verstraete en Gerrit Willems) en toegankelijkheidsexperts (mevrouw Karin Vaesen en de heren Reinhart Niesten en Daniel Antoine). De werkgroep heeft in 2017 vier keer vergaderd.

De vertegenwoordigers van de NMBS komen met informatie en vragen om advies naar de werkgroep. De leden van de Raad en de deskundigen brengen opmerkingen, vragen en klachten van hun achterban naar de vergadering en leggen die voor aan vertegenwoordigers van de NMBS. Bij voorkeur betreft het thema's in verband met personen met een beperkte mobiliteit (PBM) die het particuliere geval overstijgen.

Als norm voor infrastructuur en materieel hanteert de NMBS een technische handleiding, Revalor. Wanneer er zich bij de planning van werken aan een station of halte een situatie voordoet waarbij Revalor niet gevolgd kan worden, worden de situatie en mogelijke oplossingen voorgelegd aan de Raad. Die formuleert dan een principiële advies. Doorgaans vraagt de Raad ook om de technische structuren inzake toegankelijkheid (CAWaB, Inter, ...) te raadplegen voor een gedetailleerde technische analyse.

In 2017 kwam de toegankelijkheid van o.a. de volgende stations aan bod: Antwerpen-Centraal, Brussel-Noord, Lede, Libramont, Aarlen, Braine-L'Alleud en Brussel-Schuman (advies [2017-18](#)).

Assistentie aan PBM, een terugkerend thema, wordt niet in alle stations en haltes geboden. Soms wordt assistentie geweigerd, bijvoorbeeld wegens onderbezetting, maar het gebeurt af en toe ook dat de beloofde assistentie geannuleerd wordt na eerdere toezegging of gewoon niet doorgaat. Ook moet die aanvraag minimaal 24 uur – in een aantal gevallen minimaal 3 uur – op voorhand gebeuren als de aanvrager zeker wil zijn van zijn assistentie. De NHRPH is van mening dat die termijn personen met een handicap ernstig hindert in hun bewegingsvrijheid.

Begin 2017 is het aantal stations waar de regel van toepassing is, opgetrokken van 18 naar 41 stations, zij het met beperkende voorwaarden (zie ook advies [2017-11](#)). De NHRPH vindt dat een flinke stap in de goede richting, maar blijft ijveren voor assistentie in alle stations en haltes zonder reservatietermijn. Sommige personen met een handicap ervaren ook problemen met de onlinereservatie van assistentie.

Op 1 juni 2017 ontving een delegatie van de NHRPH mevrouw Sophie Dutordoir, de nieuwe CEO van de NMBS. Ze luisterde naar de opmerkingen van de Raad en deelde ook over haar visie op de NMBS. De NHRPH vroeg o.a. aandacht voor algemene toegankelijkheid, assistentie, de herziening van Revalor, de mogelijkheden van de EDC (European Disability Card) bij het spoorverkeer, sensibilisering van personeel en passagiers voor de realiteit van de handicap en de te verwachten nieuwe beheerscontracten.

2.3. Interfederaal coördinatiemechanisme

Op 29 maart heeft het coördinatiemechanisme een ontmoetingsvoormiddag met het federaal netwerk van aanspreekpunten handicap in de federale kabinetten en administraties georganiseerd. Twee belangrijke dossiers werden besproken: de praktische uitvoering van handistreaming in het werk van de administraties en kabinetten, meer bepaald bij het opstellen van de bestuursovereenkomsten, en de uitvoering van de bepalingen van het UNCRPD en de aanbevelingen van de deskundigen.

De NHRPH was uitgenodigd om te spreken over zijn rol en verwachtingen. De voorzitter, mevrouw Gisèle Marlière, benadrukte het belang van de aanspreekpunten handicap op lange termijn en vindt dat er een opleiding over de draagwijdte van de concepten en de aanpak gegeven moet worden. Mevrouw Marlière herinnerde ook aan een essentiële aanbeveling van de VN-deskundigen: er moet een handicapplan uitgestippeld worden, d.w.z. een doordacht en gepland beleid in plaats van specifieke en sporadische maatregelen. In het algemeen stelt de NHRPH vast dat beleidsmakers zeer weinig rekening houden met de behoeften van personen met een handicap. Hoewel het uiteindelijk de beleidsmakers zijn die beslissingen moeten nemen en uitvoeren, heeft de Belgische Staat zich er ook internationaal toe verbonden personen met een handicap structureel te betrekken bij de besluitvorming (zie toespraak bij de VN in juli 2017¹). Daarom moet het advies van de NHRPH ingewonnen worden, die een andere mening kan hebben.

2.4. Platform van de adviesraden

Het platform, bestaande uit de betrokken adviesraden en het BDF, vergadert al enkele jaren op regelmatige basis, want de zesde staatshervorming brengt voortdurend uitdagingen met zich mee. Het is dus noodzakelijk dat de informatie circuleert, dat standpunten worden uitgewisseld en dat deze, desgewenst worden meegedeeld aan de betrokken bestuursniveaus. Zo heeft het platform drie keer vergaderd: op 3 maart, 1 september en 1 december. Deze vergaderingen hebben het volgende mogelijk gemaakt:

- de balans opmaken van de zesde staatshervorming op alle gebieden van het leven, de ontwikkeling ervan volgen, en bepalen welke spanningsgebieden en tekortkomingen aangepakt moeten worden;
- het opvolgen van de evolutie van bijzonder gevoelige dossiers: kinderbijslag, onderwijs, assistentiebudget, uitvoering van de Europese richtlijnen, handicapplannen, fysieke toegankelijkheid van de omgeving, ...;
- het opvolgen van de uitvoering van het UNCRPD in de verschillende deelgebieden;
- het opvolgen van de evolutie van de adviesraden: enerzijds is er de oprichting van een nieuwe raad in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de oprichting van de Waalse Commissie Handicap ingevolge de oprichting van het AVIQ; anderzijds stellen we de blokkering vast van het project voor een adviesraad in Vlaanderen;

---

¹ <http://statements.unmeetings.org/media2/14685559/belgium-f-.pdf>

- het ter beschikking stellen van dezelfde internationale informatie voor alle leden: ontwerp van richtlijn 'European Accessibility Act', doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling, Europese handicapkaart.

2.5. Unia

Conform de overeenkomsten van 2016 werden de vergaderingen tussen Unia en het bureau van het NHRPH in 2017 gesystematiseerd. Drie datums werden geprikt (11 mei, 14 september en 13 december). Unia werd regelmatig vertegenwoordigd door mevrouw Els Keytsman, directrice van Unia, mevrouw Véronique Ghesquière, diensthoofd Handicap/VN-Verdrag, en een aantal thematische medewerkers. Mevrouw Gisèle Marlière, Ingrid Borré, Emilie De Smet, Marieken Engelen en Véronique Duchenne vertegenwoordigden de NHRPH. Verschillende dossiers werden uitvoerig besproken: het handicapplan (aanbevelingen (aanb.) 6 en 33 van de VN-deskundigen), de oprichting van de adviesraden handicap in de deelgebieden (aanb. 10), de beroepen op grond van de non-discriminatie wet (aanb. 12), de statistieken vrouwen (aanb. 14) en de algemene statistieken (aanb. 43), de inclusie van kinderen met een handicap en verenigingen bij de besluitvorming (aanb. 16), de toegankelijkheid van de omgeving, waarbij de nadruk regelmatig op de NMBS lag (planning van het toegankelijk maken van de perrons), desinstitutionalisering (aanb. 33), inclusief onderwijs (aanb. 37), werkgelegenheid (aanb. 39).

Unia en de NHRPH zijn specifieke structuren die inspelen op specifieke behoeften en verschillende rollen vervullen. In al de voormelde dossiers die geen of onvoldoende politieke aandacht kregen was het evenwel steeds de bedoeling informatie en standpunten uit te wisselen om elkaars acties te versterken.

3. Vertegenwoordiging bij andere organen

3.1. Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federaal openbaar ambt (BCAPH)

Deze Commissie ziet sinds 2009 toe op het behalen van de doelstelling van 3 % personen met een handicap die aangeworven moeten worden in het federaal openbaar ambt. Mevrouw Emilie De Smet en de heer Michel Magis vertegenwoordigen de Raad bij deze Commissie, die daarenboven door mevrouw De Smet voorgezeten wordt.

Zij hebben in 2017 deelgenomen aan zes vergaderingen van deze Commissie, waar de volgende werkzaamheden plaatsgehad hebben: indienstneming na een gunstige stage, evaluatieverslag 2016 (gegevens en aanbevelingen), bevraging van de organisaties (criteria en voorafgaande vragen), specifieke vraag voor de berekening van het quotum (FOD Financiën), advies van de ministers over de aanbevelingen van het verslag, voorstelling van het handicapplan (stages), mogelijkheid van onderaanneming bij de maatwerkbedrijven.

3.2. Technische Raad voor rolstoelen

Dit adviesorgaan, opgericht bij de dienst Geneeskundige Verzorging van het RIZIV, speelt een rol in het kader van het beleid ten gunste van personen met een handicap: deze Technische Raad kent terugbetalingen, tussenkomsten of hulpmiddelen toe voor rolstoelen, gekoppeld aan de tussenkomsten van de deelgebieden, die er ook in vertegenwoordigd zijn. Ingevolge de zesde staatshervorming zal deze materie geleidelijk overgeheveld worden naar de deelgebieden.

De NHRPH wordt erin vertegenwoordigd door twee effectieve leden (mevrouw Gisèle Marlière en de heer Gerrit Willems) en twee plaatsvervangende leden (mevrouw Ingrid Borré en de heer Kajjal Abdelkhalak). De mandaten van mevrouw Gisèle Marlière, mevrouw Ingrid Borré en de heer Kajjal Abdelkhalak werden hernieuwd bij koninklijk besluit van 26 mei 2016 voor een nieuwe termijn van 6 jaar die ingaat op 5 april 2016. In 2017 was er op de tien vergaderingen van de Technische Raad steeds ten minste een van de vertegenwoordigers van de Raad aanwezig.

3.3. Werkgroep Luchthavens

De werkgroep PBM (personen met beperkte mobiliteit) van Brussels Airport nodigt de NHRPH een viertal keer per jaar uit. Vertegenwoordigers van de luchthaven stellen dan de cijfers voor van de geleverde assistentie aan PBM: aantal, type, met of zonder aanvraag, binnen de voorziene tijd of niet enz. Ook stelt de luchthaven nieuwe ontwikkelingen voor op het vlak van de dienstverlening aan PBM: aangepast vervoer, rolstoelen, parking, assistentie, infrastructuur, ICT-ondersteuning enz.

De Raad wordt op de werkgroep vertegenwoordigd door de heren Stefaan Singelée, Filip Verstraete en Gerrit Willems, leden, en mevrouw Karin Vaesen en de heer Herman Janssens, deskundigen. De Raad komt soms met vragen en klachten van zijn achterban. Die gaan meestal over assistentie, parkeergelegenheid, toegang tot de luchthaven vanuit het station enz. Die thema's worden dan besproken op de vergadering. Problemen met luchtvaartmaatschappijen en andere luchthavens komen soms ook aan bod, maar in dat geval kan de werkgroep enkel als doorgeefluik dienen.

Sinds de aanslagen van 22 maart 2016 zijn er nieuwe veiligheidsvoorschriften, scherpere controles en langere wachttijden op de luchthaven. Dit had ook een impact op de personen met een handicap, die nu een langer traject moeten afleggen van aankomst tot gate. Er wordt gezocht naar oplossingen. Ondertussen worden er nieuwe voorzieningen voor personen met een beperkte mobiliteit ingevoerd, zoals aangepaste caddies en een rustige toegankelijke wachtzaal voor personen met een beperkte mobiliteit.

3.4. Raadgevend Comité van de treinreizigers

Het Raadgevend Comité van de treinreizigers vertegenwoordigt het maatschappelijk middenveld en brengt adviezen uit over alle aangelegenheden die betrekking hebben op de door het spoor verstrekte diensten (NMBS en Infrabel).

In 2015 werd het Comité vernieuwd (ministerieel besluit van 20 augustus 2015, gepubliceerd op 26 augustus 2015). Onder de leden van het Comité in zijn nieuwe samenstelling bevonden zich in 2017 de heer Gerrit Willems, lid van de NHRPH, als effectief lid van het Raadgevend Comité, en mevrouw Ria Decoopman, ook lid van de NHRPH, als plaatsvervangend lid van het Raadgevend Comité, ter vertegenwoordiging van de personen met een beperkte mobiliteit.

3.5. Infrabel: rondetafel met de stakeholders

Infrabel, de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoornet, organiseert meermaals per jaar een rondetafelgesprek met de stakeholders. In 2017 was dat op 25 januari, 24 maart en 29 april. Er waren ook enkele bezoeken ter plaatse. Enkele thema's die aan bod kwamen:

- stiptheid;
- renovatie van de tunnels;
- campagnes om jonge weg- en spoorweggebruikers bewust te maken van de noodzaak om de basisveiligheidsinstructies in de buurt van spoorwegen na te leven;
- demonstratie van nieuwe technologieën (drones, 3D-simulator, digitale meetlat, ...);
- onderhoud van de Noord-Zuidas.

Sinds de hervorming van de NMBS-groep van 3 naar 2 maatschappijen zijn de thema's van Infrabel minder vaak direct van toepassing op personen met een handicap dan de dossiers van de NMBS (treinen, perrons, stations, assistentie, ...), maar de Raad blijft graag op de hoogte van de evoluties bij Infrabel. Thema's als veiligheid en noodprocedures (informereren, evacueren, ...) zijn ook minstens zo relevant voor personen met een handicap als voor anderen.

3.6. Federale Commissie voor de verkeersveiligheid

Naar aanleiding van de plannen van de Minister van Mobiliteit – oorspronkelijk mevrouw Galant en later de heer Bellot – om de wegcode te herzien werd in 2017 overgegaan tot de oprichting van de Federale Commissie voor de verkeersveiligheid. De NHRPH, vertegenwoordigd door mevrouw Gisèle Marlière als effectief lid en de heer Benjamin Laureys als vervangend lid, zal de rechten van de personen met een handicap verdedigen binnen de Commissie. Reeds in 2016 had de NHRPH een reeks aandachtspunten en aanbevelingen aangekaart bij de minister ter bevordering van de veiligheid van personen met een handicap in het verkeer. Op 18 december 2017 vond de inhuldigingsvergadering van de Commissie plaats.

3.7. Werkgroep General Comment artikel 19

Op 27 oktober 2017 hebben de VN hun *General Comments* (GC) voor artikel 19 Zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij van het UNCRPD (desinstitutionalisering) bekendgemaakt. Unia heeft bij de Begeleidingscommissie van het UNCRPD een nota voor de beleidsverantwoordelijken voorbereid.

Een werkgroep bestaande uit leden van de NHRPH en het BDF kwam voor het eerst samen op 14 november 2017.

Deze werkgroep bestond uit mevrouw Nathalie Bernheim, de heer Thomas Dabeux, de heer Yves Delepine, mevrouw Emilie De Smet, mevrouw Catherine Doetsch, de heer Helmut Heinen, mevrouw Gisèle Marlière, de heer Peter Schlembach, de heer Pierre Gyselinck, mevrouw Veerle Van Den Eede en de heer Ronald Vrydag.

Deze werkgroep heeft een nota opgesteld om de vertegenwoordigers van de NHRPH die deelnamen aan de vergadering van 22 november van de Begeleidingscommissie van Unia in staat te stellen een NHRPH-standpunt over dit onderwerp te geven.

Op de plenaire NHRPH-vergadering van 20 november werd voorgesteld hier dieper over na te denken in de werkgroep Ethiek.

3.8. Werkgroep Tewerkstelling en tegemoetkomingen

In haar politieke oriëntatienota die zij op 13 april 2017 bij het Parlement ingediend heeft, verwees Staatssecretaris Demir onder meer naar haar vastberadenheid om de inactiviteitsvallen te bestrijden, met name door de inkomensvervangende tegemoetkoming te moderniseren.

Tegen deze achtergrond heeft de staatssecretaris een werkgroep met deskundigen (leden van de administratie, het kabinet, vertegenwoordigers van de NHRPH, academici enz.) opgericht.

Het is de bedoeling te bekijken hoe

- werk aantrekkelijk te maken, zowel voor de werkgever als voor de persoon met een handicap zelf;
- tegemoetkomingen en inkomen uit arbeid, en het inkomen van de partner soepel te combineren.

De resultaten van de denkoefening van deze werkgroep zullen omgezet worden in wetgevingsinitiatieven.

De NHRPH was in deze werkgroep vertegenwoordigd door mevrouw Ingrid Borré, de heer Yves Delepine, en de heer Daniel Tresegnie (voor het secretariaat). De werkgroep is vijf keer bijeengekomen in 2017 (zie tabel op pagina 11) en het werk werd voortgezet in 2018.

Deel IV

Interne werkgroepen

De interne werkgroepen worden op initiatief van de Raad opgericht. Ze hebben als opdracht krachtlijnen voor actuele thema's aan te geven, die een invloed kunnen hebben op het leven van personen met een handicap. Bij de volgende plenaire vergadering stellen zij dan wenselijke standpunten voor. Door het verrijken van de discussie op de plenaire vergadering dragen ze bij tot het tot stand komen van adviezen. Ze onderzoeken specifieke thema's en vragen zo nodig om de deelname en samenwerking van technisch deskundigen. De leden van deze werkgroepen komen doorgaans om de twee maanden samen.

1. Werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit

De werkgroep Toegankelijkheid - Mobiliteit bestaat uit leden van de Raad (de heer Pierre Gyselinck- voorzitter van de WG, de heren Jokke Rombauts, Stefaan Singelée, Filip Verstraete en Gerrit Willems, mevrouw Ria Decoopman) en enkele toegankelijkheidsexperten (mevrouw Christine Bourdeauducq, mevrouw Karin Vaesen, de heren Reinhart Niesten, Daniel Antoine en Herman Janssens; deze laatste werd in het najaar opgevolgd door de heer Lionel Pons).

Enkele thema's die aan bod kwamen:

- de aanpassing van de parkeerkaarten voor personen met een handicap om vervalsing tegen te gaan en de controle te vergemakkelijken;
- de ontoereikende toegankelijkheid van de kantoren van bpost;
- de aanpassing van Revalor, het technisch handboek van de NMBS voor toegankelijke NMBS-infrastructuren;
- een ontmoeting met mevrouw Sophie Dutordoir, CEO van de NMBS;
- de Europese handicapkaart.

2. Werkgroep Tewerkstelling

De werkgroep Tewerkstelling bestaat uit mevrouw Ingrid Borré, mevrouw Ria Decoopman, mevrouw Laetitia Potestia en de heren Stéphane Emmanuelidis, Pierre Gyselinck, Helmut Heinen en Michel Magis, onder het voorzitterschap van mevrouw Emilie De Smet en in samenwerking met mevrouw Delphine Le Maire en mevrouw Pascale Van Der Beelen als deskundigen.

De werkgroep heeft hoofdzakelijk zijn denkoefening en werkzaamheden voortgezet met het oog op een advies over de responsabilisering van de werkgevers in België, zowel in de private als in de overheidssector.

Deze werkgroep heeft ook de werkgroep Tewerkstelling en tegemoetkomingen (cf. punt 3.8 hierboven) voorbereid en opgevolgd.

De werkgroep heeft ook mee een advies voorbereid over het wetsvoorstel tot invoering van een stelsel van arbeidsintegratiejobs, ingediend door de heer Jan Spooren.

De werkgroep heeft de aandacht van de Raad gevestigd op problemen die kunnen ontstaan door de goedkeuring het koninklijk besluit van 15 oktober 2017

waarbij de onderwerping van opleidingsvergoedingen aan de sociale zekerheid afgeschaft wordt.

3. Werkgroep Ethiek

De werkgroep Ethiek is 8 keer bijeengekomen in 2017. Negen maanden lang heeft de werkgroep nagedacht over de noodzaak om de kwaliteit van de zorg en de levenskwaliteit van patiënten met een handicap of chronisch zieken op elkaar af te stemmen. Hiertoe kwamen een groot aantal leden van de NHRPH (Gisèle Marlière, Catherine Doetsch, Thérèse Kempeneers-Foulon, Helmut Heinen, Jokke Rombauts, Karine Rochtus, Nathalie Bernheim, Yves Delepine en Thomas Dabeux), maar ook externe deskundigen (Najoua Batis en Patrick Verhaegen) samen.

Tijdens de vergaderingen heeft de groep de 'door minister De Block herziene Onkelinx-protocollen' en de algemene hervorming 'AR 78 De Block' grondig bestudeerd. De werkgroep heeft patiënten, verpleegkundigen, directeurs en begeleiders in instellingen voor personen met een handicap uitgenodigd en naar hun behoeften en problemen geluisterd.

De werkgroep heeft een ontwerp van advies ([advies 2017-08](#)) over de herziene protocollen verpleegkundige zorg, maar ook een ruimere positienota "[Een zorg- en begeleidingskader op maat van patiënten met een handicap en chronisch zieken](#)" ter goedkeuring voorgelegd op de plenaire vergadering.

Eind 2017 heeft de plenaire vergadering van de NHRPH de werkgroep Ethiek ook de opdracht gegeven de door de VN goedgekeurde *General Comment* bij artikel 19 over het beginsel van levenskeuze en desinstitutionalisering te bestuderen. Om het secretariaat in staat te stellen de kwestie volledig te analyseren en een tijdschema voor de werkzaamheden voor te bereiden, heeft het bureau beslist begin januari 2018 met dit nieuw werk aan te vangen.

Deel V

Andere activiteiten van de Raad

1. Website van de NHRPH

De website van de Raad (ph.belgium.be) wordt geregeld bijgewerkt en is het voornaamste communicatiemiddel van de Raad, zowel voor het contact met de burger als met de leden. De website bestaat in het Nederlands en in het Frans, en sommige documenten zijn ook in het Duits beschikbaar.

Het publieke deel van de website bevat alle basisinformatie over de opdracht en de samenstelling van de Raad: de adviezen van de Raad in chronologische volgorde, kernthema's die de Raad regelmatig behandelt, met inbegrip van de positienota's van de Raad, de verschillende publicaties van de Raad (memorandum, activiteitenverslagen en nieuwsbrief) en een link naar onze partners.

Een deel van de website is exclusief voorbehouden voor de leden: hierlangs hebben zij toegang tot de documenten van de vergaderingen (uitnodigingen, agenda's, verslagen, ...).

Op 11 mei 2016 werd het AnySurfer-label van de website van de Raad hernieuwd voor een geldigheidsperiode van twee jaar (namelijk tot 11 mei 2018). AnySurfer is een Belgisch kwaliteitslabel dat toegekend wordt aan websites die toegankelijk zijn voor personen met een handicap.

Het aantal bezoekers van onze website in 2017 is lichtjes gedaald in vergelijking met 2016, maar over het geheel genomen wordt de in de loop der jaren waargenomen opwaartse trend bevestigd:

NHRPH							
Landen bezoekers	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Franstalig België	1.238	1.456	2.241	2.696	3.158	3.914	4.478
Nederlandstalig België	1.200	1.678	1.663	1.565	2.547	2.575	2.663
Duitstalig België	17	8	11	22	34	44	21
Duitsland	5	4	8	11	21	32	30
Frankrijk	62	83	346	343	428	350	432
Groot-Brittannië	87	55	44	42	70	129	181
Nederland	40	110	313	316	374	269	160
VS	264	460	571	494	664	480	442
Andere landen	27	24	34	70	74	1.976	304
Totaal	2.940	3.878	5.231	5.559	7.370	9.769	8.711

2. Colloquia, seminaries en conferenties

Vertegenwoordigers van de Raad namen deel aan de volgende evenementen:

- 12 januari: seminarie EAPN Sociaal Europa (mevr. Véronique Duchenne);
- 25 januari: stakeholdersmeeting NMBS (de heer Benjamin Laureys);
- 2 februari: workshop EC - Toegankelijkheid producten en diensten (mevrouw Véronique Duchenne);

- 24 maart: rondetafel Infrabel (de heer Benjamin Laureys);
- 25 april: infosessie Vlaanderen webrichtlijn (mevr. Véronique Duchenne);
- 29 april: NMBS - Noord-Zuidas (de heer Benjamin Laureys);
- 19 mei: Europese Commissie - Work Forum UNCRPD (de heer Olivier Magritte);
- 8 juni: voorstelling jaarverslag Unia (mevrouw Véronique Duchenne);
- 12 juni: studiedag VFG over de participatie van het maatschappelijk middenveld (mevrouw Véronique Duchenne);
- van 13 tot 15 juni: 10e conferentie Staten die Partij zijn van het Verdrag UNCRPD in New York (de heer Pierre Gyselinck);
- 7 juli: NMBS - Uitbreiding assistentie personen met een handicap (de heer Benjamin Laureys);
- 5 september: NMBS - Laboratorium (de heer Benjamin Laureys);
- 12 oktober: preventie dakloosheid (mevrouw Véronique Duchenne);
- 19 oktober: Kick-off European Disability Card (meerdere leden van de Raad en het secretariaat); mevrouw Marlière heeft er een uiteenzetting in naam van de Raad gegeven;
- 4 en 5 december: Europese dagen van de personen met een handicap (mevr. Véronique Duchenne, mevr. Anne Havaert en de heer Olivier Magritte);
- 7 december: seminarie over desinstitutionalisering, georganiseerd door het AVIQ (mevrouw Véronique Duchenne).

3. Hoorzittingen bij nationale en internationale instanties

9 mei: Coormulti - Voorbereiding van de Conferentie van de Staten die Partij zijn van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap

4. Uitnodigingen van externen en deskundigen

- Op de plenaire vergadering van 16 januari kwam het interfederaal coördinatiemechanisme spreken over de vorderingen bij de uitvoering van het actieplan handistreaming op federaal niveau.
- Op de plenaire vergadering van de Raad van 20 februari hebben mevrouw Greet De Vil en de heer Michel Englert een uiteenzetting gegeven over een studie van het Federaal Planbureau over de gevolgen van een verhoging van de socialebijstandsuitkeringen. De Raad heeft ook geluisterd naar de heer André Gubbels, directeur-generaal van de DG Personen met een handicap, alvorens een advies te formuleren over de problemen op het terrein die opgedoken zijn na de invoering van de nieuwe software Curam en het nieuwe platform My Handicap.
- Op 20 maart heeft de heer André Gubbels, directeur-generaal van de DG Personen met een handicap, een balans voorgesteld van de informaticaproblemen van de DG na de invoering van de nieuwe software

Curam en het nieuwe platform My Handicap, en van de oplossingen voor deze problemen.

- Op 24 april heeft de heer Olivier Magritte van het Belgian Disability Forum (BDF) toegelicht hoe ver het staat met de inclusie van personen met een handicap bij de uitvoering van de VN-Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling.
- Op 19 juni 2017 heeft mevrouw Demir, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, haar toekomstig beleid voor de NHRPH toegelicht op basis van haar beleidsnota (Kamer DOC 54 0020/069), die zij op 13 april 2017 aan het Parlement voorgesteld heeft.
- Op 20 november heeft de heer Gauthier Cocle, van het coördinatiemechanisme, de voortgang na de kick-off van de European Disability Card toegelicht voor de NHRPH.

5. Onthaal van buitenlandse bezoekers

Niet van toepassing tijdens deze periode

6. Vragen om informatie

Regelmatig verstrekt het secretariaat hetzij telefonisch, hetzij per mail informatie en antwoorden op de meest diverse vragen in verband met handicap. Deze vragen van burgers, de administratie of de pers worden – voor zover ze tot de bevoegdheid van de Raad behoren – rechtstreeks door de medewerkers van het secretariaat behandeld. In het andere geval worden ze bezorgd aan de bevoegde overheid, de administraties of andere bevoegde instellingen. Ze worden niet systematisch geïnventariseerd, maar dragen wel in belangrijke mate bij tot de werklust van het secretariaat.

7. Persberichten

De Raad verspreidt persberichten wanneer dat nodig geacht wordt. Daarnaast wordt elk nieuwsbericht ('News') van de Raad naar de journalisten gestuurd. Zo komt ieder advies van de Raad bij de pers terecht die er soms aandacht aan besteedt. Dit geldt ook voor de nieuwsberichten van de NHRPH die de belangrijkste thema's van de plenaire vergaderingen voor het voetlicht brengen.

Een gevolg van deze systematische berichtgeving is dat de pers de Raad steeds meer als gesprekspartner ziet met betrekking tot handicapgebonden thema's op federaal niveau.

De Raad heeft één [persbericht](#) verspreid in 2017 (op 23/02/2017), na de publicatie van zijn advies [2017-03](#) over de situatie als gevolg van de uitvoering door de Directie-generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid van een nieuwe software voor de verwerking van de aanvragen van personen met een handicap en van een nieuwe portaalsite, een online instrument voor de personen met een handicap zelf en voor de sociale diensten die partner zijn van de DG (gemeenten, OCMW's, ziekenfondsen).

8. Antwoorden op enquêtes

De Raad heeft verschillende vragenlijsten beantwoord en verschillende online enquêtes ingevuld. Daarvoor baseerde hij zich onder andere op het belangrijke alternatieve verslag dat hij in samenwerking met het BDF opgesteld heeft tijdens het onderzoek van België in het kader van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Een voorbeeld:

Sociale bescherming:

- 08-01-2017: openbare raadpleging over mogelijke EU-maatregelen om de problemen in verband met toegang tot sociale bescherming voor mensen in alle vormen van werk aan te pakken in het kader van de Europese pijler van sociale rechten

9. Ontmoeting met de pers

Op 20 september hebben mevrouw Marlière, voorzitter, en de heer Tresegnie, voor het secretariaat, de heer Olivier Nederlandt (RTBF) ontmoet in het kader van het thema tewerkstelling van personen met een handicap.

16 januari

Naast de opvolging van een aantal lopende dossiers heeft de Raad geluisterd naar het interfederaal coördinatiemechanisme, dat kwam spreken over de vorderingen bij de uitvoering van het actieplan handistreaming op federaal niveau.

20 februari

De NHRPH heeft onder meer geluisterd naar de uiteenzetting van mevrouw Greet De Vil en de heer Michel Englert over een studie van het Federaal Planbureau over de gevolgen van een verhoging van de socialebijstandsuitkeringen.

De Raad heeft ook geluisterd naar de heer André Gubbels, Directeur-generaal van de DG Personen met een handicap, alvorens een advies te formuleren over de problemen op het terrein die opgedoken zijn na de invoering van de nieuwe software Curam en het nieuwe platform My Handicap. Hij heeft ook beslist een persbericht over dit advies uit te brengen.

De NHRPH heeft op verzoek van de NMBS ook een advies uitgebracht over de standaardisatie van de perrons in de Belgische stations.

Tot slot heeft de NHRPH voortgewerkt aan een ontwerp van advies over het voorstel van nota inzake de responsabilisering van de werkgevers van de private sector. Voorts heeft hij voor zijn vertegenwoordigers bij de Begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het federale openbare ambt (BCAPH) een oriëntatienota aangenomen over het voorstel van de werkgroep Diversiteit over de stage van personen met een handicap in de federale overheidsdienst.

20 maart

De heer André Gubbels, directeur-generaal van de DG Personen met een handicap, heeft op de plenaire vergadering een stand van zaken voorgesteld van de informaticaproblemen van de DG na de invoering van de nieuwe software Curam en het nieuwe platform My Handicap, en van de oplossingen voor deze problemen.

De NHRPH heeft eveneens de definitieve tekst van zijn jaarverslag 2016 aangenomen.

Tot slot heeft de NHRPH twee adviezen verstrekt:

- een advies, op verzoek van de Eerste minister, over het NHP (Nationaal Hervormingsplan) 2017;

- een advies, op verzoek van de NMBS, over de aanpassingswerken van de perrons in halte Haren-Zuid en vergelijkbare stations en haltes.

24 april

De NHRPH heeft een advies geformuleerd over de responsabilisering van de werkgevers van de private sector.

De heer Olivier Magritte van het Belgian Disability Forum (BDF) heeft toegelicht hoe ver het staat met de inclusie van personen met een handicap bij de uitvoering van de VN-Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling.

De vertegenwoordigers van de NHRPH in de interne en externe werkgroepen hebben de voortgang van de werkzaamheden toegelicht.

15 mei

De NHRPH heeft op verzoek van de Staatssecretaris voor Personen met een beperking op 11 mei 2017 het advies over het ontwerp van koninklijk besluit houdende verhoging van het bedrag van de inkomensvervangende tegemoetkoming bij toepassing van artikel 6, § 6, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen voor personen met een handicap voorbereid.

De vertegenwoordigers van de NHRPH in de interne en externe werkgroepen hebben de voortgang van de werkzaamheden van deze groepen verder toegelicht.

De plenaire vergadering werd ook ingelicht over de verschillende ontmoetingen van een NHRPH-delegatie, waaronder de ontmoeting met de Eerste minister.

19 juni

Mevrouw Demir, Staatssecretaris voor Personen met een beperking, heeft haar toekomstig beleid voor de NHRPH toegelicht op basis van haar beleidsnota (Kamer DOC 54 0020/069), die zij op 13 april 2017 aan het Parlement heeft voorgesteld.

Na een gedachtewisseling met de Staatssecretaris heeft de NHRPH een advies verstrekt.

De NHRPH heeft ook een advies verstrekt over het ontwerp van protocolakkoord inzake de samenwerking tussen personen uit de omgeving van de patiënt en de gezondheidszorgbeoefenaars. Dit ontwerp van protocol werd voorbereid door het kabinet van de federale Minister van Volksgezondheid, en heeft tot doel de drie protocollen te vervangen die ondertekend werden op 24 februari 2014 en die de zorgrelaties tussen de verschillende zorg- en bijstandsverleners voor de persoon vastlegden, respectievelijk thuis, in instellingen of in de kinderopvang.

18 september

Op 18 september heeft de NHRPH hoofdzakelijk drie adviezen verstrekt en een positienota goedgekeurd:

- advies nr. [2017-10](#) over het inscannen van vingerafdrukken in de Belgische identiteitskaarten;
- advies nr. [2017-12](#) met betrekking tot de evaluatie van de omzendbrief van 16 mei 2014 betreffende de integratie van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van sociale clausules en maatregelen ten voordele van kleine en middelgrote ondernemingen, in het kader van overheidsopdrachten geplaatst door federale aanbestedende instanties;
- advies nr. [2017-13](#) met betrekking tot de naleving van de behandelingstermijnen voor tegemoetkomingen voor personen met een handicap;
- positienota over een zorg- en begeleidingskader op maat van patiënten met een handicap en chronisch zieken.

16 oktober

Naast de opvolging van diverse eerdere activiteiten heeft de NHRPH in hoofdzaak twee adviezen uitgebracht:

- advies nr. [2017-14](#), op eigen initiatief, over de uitvoering van Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties;
- advies nr. [2017-15](#), op verzoek van de Minister van Sociale Zaken, betreffende het protocolakkoord inzake de samenwerking tussen personen uit de omgeving van de patiënt en de gezondheidszorgbeoefenaars (versie 2 - aangepast juli 2017)

20 november

De NHRPH heeft zijn maandelijkse plenaire vergadering op 20 november gehouden.

De heer Gauthier Cocle, van het coördinatiemechanisme, heeft er de opvolging van de kick-off van de European Disability Card toegelicht.

De NHRPH heeft het advies nr. [2017-17](#) over het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap verstrekt, uitgebracht tijdens de plenaire vergadering van 20 november 2017, op verzoek van mevrouw Zuhail Demir, Staatssecretaris voor Personen met een beperking.

BIJLAGE II

Lijst met de leden

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID

[C – 2014/22253]

25 APRIL 2014. — Koninklijk besluit tot benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

FILIP, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikel 37 van de gecoördineerde Grondwet van 17 februari 1994;

Gelet op het koninklijk besluit van 9 juli 1981 tot oprichting van een Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap, inzonderheid op artikel 2, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 24 januari 1995 en 14 december 2006, en artikel 3, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 december 2006;

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Wordt benoemd tot voorzitter van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap :

Mevr. Marlière, Gisèle.

Art. 2. Worden benoemd tot ondervoorzitters van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap :

Mevr. Borré, Ingrid;
Mevr. DE SMET, Emilie;
Mevr. Engelen, Marieke;

Art. 3. Worden benoemd tot leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap :

De heer Abdelklalak, Kajjal;
Mevr. BERNHEIM Nathalie;
Mevr. Decoopman, Ria;
De heer Delepine, Yves;
Mevr. DOETSCH Catherine;
De heer Emmanuelidis, Stéphane;
De heer Gyselinck, Pierre;
De heer Heinen, Helmut;
Mevr. Kempeneers-Foulon, Thérèse;
De heer Magis, Michel;
Mevr. Potestia, Laetitia;
Mevr. Rochtus, Karine;
De heer Rombauts, Jokke;
De heer Singelée, Stefaan;
De heer Verstraete, Filip;
De heer Willems Gerrit.

Art. 4. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 25 april 2014.

SERVICE PUBLIC FEDERAL SECURITE SOCIALE

[C – 2014/22253]

25 AVRIL 2014. — Arrêté royal portant nomination du président, des vice-présidents et des membres du Conseil supérieur national des Personnes handicapées

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents en à venir, Salut.

Vu l'article 37 de la Constitution coordonnée le 17 février 1994;

Vu l'arrêté royal du 9 juillet 1981 portant création d'un Conseil supérieur nationale des personnes handicapées, notamment l'article 2, modifié par les arrêtés royaux du 24 janvier 1995 et 14 décembre 2006, et l'article 3, modifié par l'arrêté royal du 14 décembre 2006;

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

Arrête :

Article 1er. Est nommée présidente du Conseil supérieur national des personnes handicapées:

Mme Marlière, Gisèle.

Art. 2. Sont nommées vice-présidentes du Conseil supérieur national des personnes handicapées:

Mme Borré, Ingrid;
Mme De Smet, Emilie;
Mme Engelen, Marieke.

Art. 3. Sont nommés membres du Conseil supérieur national des personnes handicapées:

M. Abdelklalak, Kajjal;
Mme Bernheim, Nathalie;
Mme Decoopman, Ria;
M. Delepine, Yves;
Mme Doetsch, Catherine;
M. Emmanuelidis, Stéphane;
M. Gyselinck, Pierre;
M. Heinen, Helmut;
Mme Kempeneers-Foulon, Thérèse;
M. Magis, Michel;
Mme Potestia, Laetitia;
Mme Rochtus, Karine;
M. Rombauts, Jokke;
M. Singelée, Stefaan;
M. Verstraete, Filip;
M. Willems, Gerrit.

Art. 4. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 25 avril 2014.

PHILIPPE

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,
Mevr. L. ONKELINX

De Staatsecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen, personen met een
handicap en wetenschapsbeleid, belast met beroepsrisico's,
Ph. COURARD

Par le Roi :

La Ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,
Mme L. ONKELINX

Le Secrétaire d'Etat aux Affaires sociales, aux familles, aux personnes
handicapées, en charge des risques professionnels,
Ph. COURARD

**SERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE**
[C – 2017/14420]

26 NOVEMBRE 2017. — Arrêté royal portant démission et nomination d'un membre du Conseil supérieur national des personnes handicapées

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu l'article 37 de la Constitution;

Vu l'arrêté royal du 9 juillet 1981 portant création d'un Conseil supérieur national des personnes handicapées, article 3, modifié par l'arrêté royal du 14 décembre 2006;

Vu l'arrêté royal du 25 avril 2014 portant nomination du président, des vice-présidents et des membres du Conseil supérieur national des personnes handicapées, article 3;

Sur la proposition du Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur et de la Secrétaire d'Etat aux Personnes handicapées,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Démission honorable de son mandat de membre du Conseil supérieur national des personnes handicapées est accordée à Mme KEMPENEERS-FOULON, Thérèse.

Art. 2. M. DABEUX, Thomas, est nommé membre du conseil supérieur national des personnes handicapées, en remplacement de Mme KEMPENEERS-FOULON, Thérèse, dont il achèvera le mandat.

Art. 3. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 4. La Secrétaire d'Etat qui a les Personnes handicapées dans ses attributions est chargée de l'exécution du présent arrêté.
Donné à Bruxelles, le 26 novembre 2017.

PHILIPPE
Par le Roi :
Le Ministre de la Sécurité et de l'Intérieur,
J. JAMBON
La Secrétaire d'Etat aux Personnes handicapées,
Z. DEMIR

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEID**
[C – 2017/14420]

26 NOVEMBER 2017. — Koninklijk besluit houdende ontslag en benoeming van een lid van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap

FILIP, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op artikel 37 van de Grondwet;

Gelet op het koninklijk besluit van 9 juli 1981 tot oprichting van een Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap, artikel 3, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 14 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 2014 tot benoeming van de voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap, artikel 3;

Op de voordracht van de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en van de Staatssecretaris voor Personen met een handicap,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Eervol ontslag uit zijn mandaat als lid van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap wordt verleend aan Mevr. KEMPENEERS-FOULON, Thérèse.

Art. 2. De heer DABEUX, Thomas, wordt benoemd tot lid van de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap ter vervanging van Mevr. KEMPENEERS-FOULON, Thérèse, van wie hij het mandaat zal voleindigen.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Art. 4. De Staatssecretaris bevoegd voor Personen met een handicap is belast met de uitvoering van dit besluit.
Gegeven te Brussel, 26 november 2017.

FILIP
Van Koningswege :
De Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken,
J. JAMBON
De Staatssecretaris voor Personen met een handicap,
en Personen met een handicap,
Z. DEMIR

Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap

Secretariaat:

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50, bus 150

B-1000 Brussel

BELGIË

Telefoon: 02/509 82 79

02/509 83 59

Mail: info@ph.belgium.be

Website: <http://ph.belgium.be>